

Gynaecological cancers fact sheet

Ενημερωτικό δελτίο Γυναικολογικοί καρκίνοι

Τι είναι οι γυναικολογικοί καρκίνοι;

Οι γυναικολογικοί καρκίνοι είναι καρκίνοι του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος και εμφανίζονται όταν αναπτύσσονται ανώμαλα κύτταρα ανεξέλεγκτα.

Ποιοι είναι οι διάφοροι τύποι γυναικολογικού καρκίνου;

Οι γυναικολογικοί καρκίνοι παίρνουν το όνομά τους με βάση το όργανο ή το μέρος του σώματος όπου πρωτοπαρουσιάζονται, συμπεριλαμβανομένων των ωοθηκών, της μήτρας, του τραχήλου, της κολπικής κοιλότητας και του αιδοίου.

- **Καρκίνος των ωοθηκών**—ξεκινά σε μία ή και στις δύο ωοθήκες, οι οποίες είναι ένα ζεύγος συμπαγών οργάνων ωοειδούς σχήματος που παράγουν ορμόνες και αβγά (ωάρια).
- **Καρκίνος της μήτρας**—ξεκινά στο κύριο σώμα της μήτρας, ενός κοίλου οργάνου που έχει περίπου το μέγεθος και το σχήμα ανάποδου αχλαδιού. Η μήτρα είναι ο χώρος όπου μεγαλώνει το μωρό όταν μείνει έγκυος μια γυναίκα.
- **Καρκίνος του τραχήλου**—ξεκινά στον τράχηλο που είναι το κατώτερο τμήμα της μήτρας και έχει κυλινδρικό σχήμα. Το ανώτερο χείλος του είναι συνδεδεμένο στη μήτρα ενώ το κατώτερο στην κολπική κοιλότητα.
- **Καρκίνος του κόλπου**—ξεκινά στον κόλπο (λέγεται και κολπική κοιλότητα), ένα μυϊκό σωληνοειδές κανάλι που εκτείνεται από τον τράχηλο ως το εξωτερικό τμήμα των γυναικείων σεξουαλικών οργάνων (αιδοίο).
- **Καρκίνος του αιδοίου**—ξεκινά στο αιδοίο που είναι το εξωτερικό τμήμα του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος. Περιλαμβάνει το στόμιο της κολπικής κοιλότητας, τα εσωτερικά και τα εξωτερικά χείλη (λέγονται και μικρά και μεγάλα χείλη του αιδοίου), την κλειτορίδα και το εφήβαιο (έναν μαλακό, λιπώδη λοφίσκο ιστού που βρίσκεται επάνω από τα χείλη).

Στους υπόλοιπους τύπους γυναικολογικών καρκίνων περιλαμβάνονται ο καρκίνος των φαλλόπειων σαλπγγων και ο καρκίνος του πλακούντα (καρκίνος που σχετίζεται με την εγκυμοσύνη).

Ποια είναι τα συμπτώματα του γυναικολογικού καρκίνου;

Τα συμπτώματα του γυναικολογικού καρκίνου εξαρτώνται από το σημείο όπου βρίσκεται ο όγκος, από το μέγεθός του και από το πόσο γρήγορα αναπτύσσεται. Στα συμπτώματα που μπορεί να οφείλονται σε γυναικολογικούς καρκίνους περιλαμβάνονται τα εξής:

- μη φυσιολογική ή επίμονη κολπική αιμορραγία, π.χ. αιμορραγία μετά την εμμηνόπαυση ή αιμορραγία που δεν εμπίπτει στην εμμηνόρροια, αιμορραγία μετά τη σεξουαλική επαφή
- ασυνήθιστες κολπικές εκκρίσεις
- πόνος, πίεση ή δυσφορία στην κοιλιά

- πρησμένη κοιλιά
- αλλαγή στις συνήθειες του εντέρου ή της ουροδόχου κύστης
- πόνος στη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής
- φαγούρα, κάψιμο ή οδυνηρότητα
- εξογκώματα, έλκη ή νεοπλασίες σαν κονδυλώματα

Τα συμπτώματα αυτά ενδέχεται να οφείλονται σε αρκετές παθήσεις. Αν προκύψουν κάποια από τα εν λόγω συμπτώματα, έχει σημασία να αποταθείτε σε γιατρό.

Ποιοι είναι οι παράγοντες κινδύνου για τους γυναικολογικούς καρκίνους;

Παράγοντας κινδύνου είναι κάθε παράγοντας που συσχετίζεται με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης κάποιας συγκεκριμένης πάθησης, π.χ. γυναικολογικού καρκίνου. Υπάρχουν διάφοροι τύποι παραγόντων κινδύνου, ορισμένοι εκ των οποίων μπορούν να τροποποιηθούν ενώ άλλοι όχι.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η ύπαρξη ενός ή περισσότερων παραγόντων κινδύνου δεν σημαίνει ότι μια γυναίκα θα προσβληθεί από κάποιο γυναικολογικό καρκίνο. Πολλές γυναίκες έχουν τουλάχιστον έναν παράγοντα κινδύνου αλλά δεν θα προσβληθούν ποτέ από κάποιο γυναικολογικό καρκίνο, ενώ άλλες που ήδη πάσχουν από κάποιο γυναικολογικό καρκίνο μπορεί να μην έχουν γνωστούς παράγοντες κινδύνου. Ακόμη και αν μια γυναίκα που πάσχει από κάποιο γυναικολογικό καρκίνο έχει έναν παράγοντα κινδύνου, συνήθως είναι δύσκολο να μάθουμε κατά πόσο ο παράγοντας αυτός συντέλεσε στην εμφάνιση της ασθένειας.

Αν και οι αιτίες πολλών γυναικολογικών καρκίνων δεν είναι πλήρως κατανοητές, υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες που είναι συσχετισμένοι με τον κίνδυνο ανάπτυξης ενός ή περισσότερων τύπων γυναικολογικού καρκίνου. Στους εν λόγω παράγοντες κινδύνου περιλαμβάνονται οι εξής:

- προχωρημένη ηλικία
- ισχυρό οικογενειακό ιστορικό
- διαπιστωμένες μεταλλάξεις γονιδίων
- αναπαραγωγικό ιστορικό, π.χ. τεκνοποίηση
- έκθεση σε ορμόνες – παραγόμενες από το σώμα ή ληφθείσες ως φαρμακευτική αγωγή
- έκθεση σε δισαυλοσιλβιστρώλη (DES) στη μήτρα
- ιογενής λοίμωξη όπως από τον ιό των ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV)
- παράγοντες τρόπου ζωής, π.χ. κάπνισμα, και όσοι οδηγούν σε υπερβολικό σωματικό βάρος.

Πώς γίνεται η διάγνωση των γυναικολογικών καρκίνων;

Για τη διάγνωση ενός γυναικολογικού καρκίνου ενδέχεται να απαιτούνται αρκετές εξετάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής:

- φυσική (κλινική) εξέταση, με πυελική εξέταση
- τεστ Παπανικολάου
- εξετάσεις αίματος, π.χ του καρκινικού αντιγόνου 125 (CA125)
- απεικονιστικές εξετάσεις – μπορεί να περιλαμβάνουν διακολπικό υπερηχογράφημα (transvaginal ultrasound) ή υπολογιστική τομογραφία (computed tomography (CT)), ενώ επίσης μπορεί να προταθεί μαγνητική τομογραφία (magnetic resonance imaging (MRI)) ή τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων (PET)
- λήψη δείγματος ιστού (βιοψία) για εξέταση στο μικροσκόπιο.

Επιλογές Θεραπευτικής αγωγής

Η θεραπευτική αγωγή και η περίθαλψη γυναικών που πάσχουν από γυναικολογικούς καρκίνους συνήθως παρέχονται από ομάδα επαγγελματιών στον τομέα της υγείας που ονομάζεται διεπιστημονική ομάδα.

Η θεραπευτική αγωγή για γυναικολογικούς καρκίνους εξαρτάται από το στάδιο και τον τύπο της νόσου, τη σοβαρότητα των συμπτωμάτων και τη γενική κατάσταση της υγείας της γυναίκας. Στο πλαίσιο της θεραπείας συνήθως απαιτείται χειρουργική επέμβαση για να αφαιρεθεί όσο μεγαλύτερο τμήμα του όγκου είναι δυνατό και για να εξακριβωθεί το στάδιο της νόσου (πόσο μπορεί να έχει εξαπλωθεί ο καρκίνος). Επίσης ενδέχεται να γίνει χρήση ακτινοθεραπείας, χημειοθεραπείας και ορμονικών θεραπειών.

Συνεχώς διεξάγονται έρευνες για να βρεθούν νέοι τρόποι διάγνωσης και θεραπείας διάφορων τύπων καρκίνου. Σε ορισμένες γυναίκες μπορεί να προσφερθεί η δυνατότητα συμμετοχής σε κάποια κλινική δοκιμή νέων τρόπων θεραπείας του γυναικολογικού τους καρκίνου.

Εύρεση υποστήριξης

Μετά τη διάγνωση ενός καρκίνου οι ασθενείς συχνά αισθάνονται συντετριμμένοι, πανικόβλητοι, ανήσυχτοι και αναστατωμένοι. Όλα αυτά τα συναισθήματα είναι απολύτως φυσιολογικά.

Είναι πολύ σημαντικό για τους καρκινοπαθείς να έχουν πρακτική και συναισθηματική υποστήριξη στη διάρκεια της διάγνωσης και της θεραπείας και μετά. Η υποστήριξη αυτή μπορεί να τους προσφερθεί από συγγενείς και φίλους, επαγγελματίες στον ιατρικό τομέα ή ειδικές υπηρεσίες υποστήριξης.

Επιπροσθέτως, τα State and Territory Cancer Councils (Αντικαρκινικά Συμβούλια Πολιτειών και Επικρατειών) παρέχουν γενικές πληροφορίες για τον καρκίνο καθώς και πληροφορίες για τοπικούς πόρους και σχετικές ομάδες υποστήριξης.

Σε όποια περιοχή της Αυστραλίας κι αν βρίσκεστε, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την Cancer Council Helpline (Γραμμή βοήθειας των Αντικαρκινικών Συμβουλίων) καλώντας τον αριθμό **13 11 20** με χρέωση τοπικής κλήσης.

Περισσότερες πληροφορίες για την εύρεση υποστήριξης υπάρχουν διαθέσιμες στον ιστότοπο της Cancer Australia (της Αυστραλιανής Αντικαρκινικής Υπηρεσίας) στη διεύθυνση www.canceraustralia.gov.au.

Βιβλιογραφικές παραπομπές

1. National Breast and Ovarian Cancer Centre. Epithelial ovarian cancer. Understanding your diagnosis and treatment. National Breast and Ovarian Cancer Centre, Surry Hills, NSW, 2008. (Εθνικό Κέντρο Καρκίνου του Μαστού και των Ωοθηκών. Επιθηλιακός καρκίνος των ωοθηκών. Κατανόηση της διάγνωσης και της θεραπείας σας. Εθνικό Κέντρο Καρκίνου του Μαστού και των Ωοθηκών, Σάρι Χιλς, Νέα Νότια Ουαλία, 2008.)

2. Abnormal vaginal bleeding in pre-, peri and post-menopausal women. A diagnostic guide for general practitioners and gynaecologists. Cancer Australia, NSW, 2011. (Μη φυσιολογική κοιλιακή αιμορραγία γυναικών πριν, κατά και μετά την εμμηνόπαυση. Διαγνωστικός οδηγός για γενικούς ιατρούς και γυναικολόγους. Αυστραλιανή Αντικαρκινική Υπηρεσία, Νέα Νότια Ουαλία, 2011.)

Παρόλο που η Cancer Australia εκπονεί το υλικό της με βάση τις καλύτερα τεκμηριωμένες διαθέσιμες πληροφορίες, οι εν λόγω πληροφορίες δεν προορίζονται για να υποκαταστήσουν τη γνώμη οιοσδήποτε ανεξάρτητου επαγγελματία στον τομέα της υγείας. Η Cancer Australia ουδέμια ευθύνη αναλαμβάνει για σωματική βλάβη, απώλεια ή ζημιά που μπορεί να προκληθεί αν κάποιος χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες που περιέχει το παρόν έντυπο ή βασιστεί μόνο σ' αυτές. © Cancer Australia 2013.

GYNC(g)

